

แนะนำหนังสือ

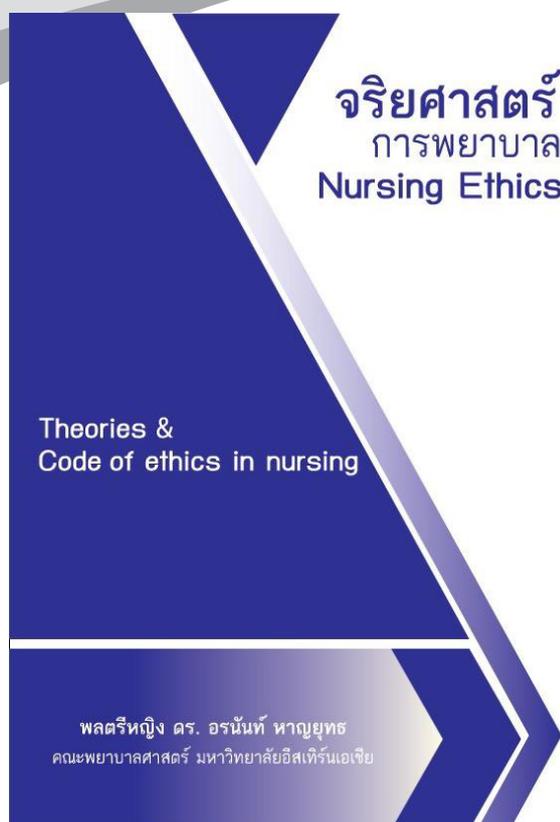
Book Review

โดย อรณันท์ หาญยุทธ

By Orranun Harnyoot

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Faculty of Nursing Eastern Asia University

คำนำ

ตำรา จริยศาสตร์การพยาบาล เป็นตำราที่นำเสนอแนวคิดหลักการทางจริยศาสตร์ หลักจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล สิทธิผู้ป่วย สิทธิพยาบาล พฤติกรรมจริยธรรมและพฤติกรรมที่ผิดจริยธรรม ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม และการตัดสินใจเชิงจริยธรรมเป็นตำราที่อ่านเข้าใจง่ายมีการยกตัวอย่างในประเด็นทางจริยธรรมประกอบการอธิบาย เหมาะสำหรับนักศึกษาพยาบาล อาจารย์พยาบาลและบุคลากรทางการพยาบาล สามารถนำไปปฏิบัติใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิต

จุดประสงค์

ตำราเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นตำราประกอบการเรียนการสอนใน วิชา จรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการพยาบาล สำหรับนักศึกษาพยาบาล และผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล ในการนำแนวคิด หลักการทางจริยศาสตร์ หลักจริยธรรมไปใช้ในการปฏิบัติกรพยาบาลและการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางจริยธรรม โดยผู้เขียนได้รวบรวมองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัย และประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อให้เป็นตำราที่มีคุณค่าในการใช้ประกอบการเรียนการสอนและการทำงาน

ชื่อเรื่อง: จริยศาสตร์การพยาบาล

ผู้แต่ง: อรณันท์ หาญยุทธ

สำนักพิมพ์: ศูนย์ผลิตเอกสารทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ปีที่พิมพ์: 2562

จำนวนหน้า: 112 หน้า

สาระสำคัญ

ตำราเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 7 บท ดังนี้ (1) แนวคิดและทฤษฎีจริยศาสตร์ (2) การพัฒนาการทางจริยธรรม (3) หลักจริยธรรม และแนวคิดทางจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล (4) ข้อกำหนดทางจริยธรรมในวิชาชีพการพยาบาล (5) พฤติกรรมจริยธรรมและพฤติกรรมที่ผิดจริยธรรม (6) ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและ (7) การตัดสินใจเชิงจริยธรรม

สะท้อนคุณค่า

1. บทที่ 1 เป็นบทที่นำเสนอความสำคัญของการศึกษาจริยศาสตร์ แนวคิดหลักการทางจริยศาสตร์ หลักจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการพิจารณาการกระทำของมนุษย์ จากทฤษฎีจริยศาสตร์ได้แก่ทฤษฎีประโยชน์นิยม ทฤษฎีหน้าที่นิยมและทฤษฎีคุณธรรม ซึ่งทั้ง 3 ทฤษฎีมีความเหมือนและความต่างกันในแนวคิดหลักการทางจริยธรรมในการพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์ การเข้าใจแนวคิดหลักการทางจริยศาสตร์จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม

2. บทที่ 2 เป็นบทที่นำเสนอความหมายและแนวทางในการพัฒนาจริยธรรมและการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในเด็กแต่ละวัยตามทฤษฎีการพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Jean Piaget's theory of ethical development) และ โคลเบอร์ก (Kohlberg's Theory of ethical development) ที่มีความคล้ายคลึงกันในการพัฒนาการทางสติปัญญา การปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและสังคม ทำให้เด็กได้เรียนรู้และเข้าใจในบทบาทของตนเองและกฎเกณฑ์ทางสังคมมากขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ในแต่ละขั้นตอนของอายุเป็นการเรียนรู้ในการใช้เหตุผลทางจริยธรรม ทำให้เข้าใจการพัฒนาจริยธรรมของเด็กแต่ละวัยจนถึงวัยผู้ใหญ่

3. บทที่ 3 นำเสนอหลักจริยธรรม 6 ข้อได้แก่ (1) การทำในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ (2) การไม่ทำในสิ่งที่เป็นอันตราย (3) การเคารพความเป็นอิสระ (4) ความยุติธรรมหรือความเสมอภาค (5) การพูดหรือบอกความจริง และ (6) ความซื่อสัตย์ และแนวคิดทางจริยธรรมอีก 4 ข้อ ได้แก่ (1) การทำหน้าที่แทนผู้ป่วย (2) ความรับผิดชอบ (3) ความร่วม

มือ (4) ความเอื้ออาทร ทั้งหลักจริยธรรมและแนวคิดทางจริยธรรมสามารถนำไปใช้ในการทำงานและการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อพยาบาลและผู้รับบริการ

4. บทที่ 4 เป็นการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติตนของพยาบาลวิชาชีพในการทำงาน นั่นคือ จรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำตามที่กำหนดไว้ในจรรยาบรรณวิชาชีพ และการปฏิบัติต่อผู้รับบริการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งเป็นข้อกำหนดทางจริยธรรมที่พยาบาลใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาล

5. บทที่ 5 ได้นำเสนอพฤติกรรมจริยธรรม หรือการกระทำที่พยาบาลต้องแสดงออกในการทำงานหรือการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ (1) ความซื่อสัตย์ (2) การบอกความจริง (3) เคารพสิทธิของผู้ป่วย (4) การรักษาความลับ (5) การช่วยเหลือโดยไม่รับสิ่งตอบแทน (6) ความยุติธรรมและเสมอภาค (7) ความมีระเบียบวินัย (8) ความรู้ในการปฏิบัติการพยาบาล (9) การปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารกับผู้รับบริการและผู้ร่วมงาน (10) การบริหารจัดการปฏิสัมพันธ์ในทีมการพยาบาลและทีมสุขภาพ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่พยาบาลวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ถ้าไม่ประพฤติปฏิบัติจะเป็นการกระทำที่ผิดจริยธรรมมีผลในทางลบต่อตัวพยาบาลเองและมีผลกระทบต่อผู้รับบริการ พฤติกรรมที่ผิดจริยธรรมได้แก่ ขาดความซื่อสัตย์ เปิดเผยความลับของผู้รับบริการ การรับผลประโยชน์เป็นการตอบแทน ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ การปฏิบัติตัวต่อผู้ร่วมงานที่ไม่เหมาะสม และพฤติกรรมบริการที่ไม่เหมาะสม

6. บทที่ 6 เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรม ที่พยาบาลต้องเรียนรู้และเข้าใจในประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและแนวทางการเลือกตัดสินใจที่เหมาะสมในสถานการณ์นั้น ๆ ได้มีการนำเสนอสถานการณ์ที่เป็นประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมที่หลากหลายที่พบในขณะปฏิบัติงาน ให้พยาบาลได้ฝึกทักษะการคิด การตัดสินใจเชิงจริยธรรมและการเลือกหนทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ที่พยาบาลตัดสินใจเลือกแล้วว่าเป็นหนทางที่ดีที่สุดที่ทำให้เกิดผลกระทบให้น้อยที่สุดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์นั้น ๆ โดยเฉพาะผู้รับบริการ

7. บทที่ 7 การตัดสินใจเชิงจริยธรรม เป็นบทบาทหนึ่งของพยาบาลที่ต้องสามารถตัดสินใจเชิงจริยธรรมได้ ความรู้และประสบการณ์ การใช้เหตุผลผลเชิงจริยธรรม และความไวต่อประเด็นจริยธรรมมีผลต่อความสามารถของพยาบาลในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม นอกจากนี้ความเข้าใจในคุณค่าของตัวเองและผู้อื่นและพยายามทำความเข้าใจคุณค่านั้น ๆ ให้ปรากฏจะช่วยให้อาพยาบาลสามารถตัดสินใจเชิงจริยธรรมได้ถูกต้องชัดเจนมากขึ้น เนื้อหาในบทนี้ยังได้นำเสนอขั้นตอนของการพิจารณาประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมที่พยาบาลต้องเลือกหนทางที่ดีที่สุดในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง

สรุป

จุดเด่นของตำราเล่มนี้ มีการนำเสนอเนื้อหาในแต่ละบทได้อย่างละเอียด อ่านและเข้าใจง่ายพร้อมทั้งมีการยกกรณีตัวอย่างประกอบการอธิบาย นอกจากนี้ยังเรียบเรียงเนื้อหาได้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ๆ เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการทางจริยศาสตร์และจริยธรรม เป็นการปูพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจที่สำคัญที่จะนำไปสู่การพิจารณาประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม ตำราเล่มนี้จะช่วยให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา อาจารย์พยาบาล พยาบาลวิชาชีพ และบุคลากรทางสุขภาพอื่น ๆ ในการนำความรู้ไปใช้ในการเรียน การสอน การปฏิบัติกรพยาบาล และการประกอบวิชาชีพ

References

Harnyoot., A. (2019). *Nursing Ethics*. Pathum Thani:Center of Academic Materials and Printing Eastern Asia University.

